

Відкриті системи оцінювання рівня навчальних досягнень учнів

Жук Ю.О., к.п.н., доцент
Лабораторія моніторингових досліджень якості освіти
Інституту педагогіки НАПН України

Відкритість систем контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів середньої школи стає все більш актуальним в міру входження системи освіти України в світову освітню систему. Широке впровадження засобів інформаційно комунікаційних технологій (ІКТ) сприяє побудові у навчальних закладах комп'ютерно орієнтованого навчального середовища, яке, за умови забезпечення підключення його до глобальних інформаційних мереж, стає відкритим. Якість такого середовища визначається якістю його просторово-предметного складу, якістю відносин та зв'язків між його структурними елементами. Враховуючи те, що навчальне середовище закладу освіти є складовою освітнього середовища певної держави, останнє також набуває ознак відкритого, але вже на рівні глобальних світових можливостей обміну інформаційними ресурсами. Відкрите навчальне середовище забезпечує принципову можливість порівняння рівня навчальних досягнень як окремих суб'єктів навчання, так і їх сукупностей різного чисельного рівня з використанням світових стандартів. Таким чином, національні системи контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень також набувають ознак відкритих систем.

Якщо засоби ІКТ, які є невід'ємною складовою сучасного навчального середовища, можна визначити як такі, що певною мірою сприяють реалізації прямих педагогічних дій, комп'ютерно орієнтовані засоби контролю та оцінювання можна визначити як засоби, через які здійснюється зв'язок між учасниками навчального процесу (у тому числі й зовнішніми експертами). У глобальному освітньому Інтернет-просторі вже сьогодні відбувається обмін інформацією відносно рівня навчальних досягнень учнів різного віку у різних освітніх системах, що, у свою чергу, надає можливості здійснювати порівняльні дослідження відносно особливостей різних педагогічних систем. Основну мету

таких досліджень можна визначити як обмін досвідом відносно найбільш оптимальних способів досягнення освітніх цілей.

Однак, як показує аналіз результатів порівняльних міжнародних досліджень рівня навчальних досягнень учнів різних країн, недостатнє врахування саме особливостей різних освітніх систем (історичних особливостей розвитку систем освіти, кінцевих цілей освітнього процесу тощо) призводить до неоднозначності інтерпретації і трактування результатів названих досліджень. З одного боку глобалізаційні процеси, які відбуваються в світі, ініціюють процеси уніфікації педагогічних систем (що має вираз у «міжнародних стандартах освіти»), з іншого боку виникає питання відносно необхідності уніфікації національних систем освіти, зведення всіх національних освітніх систем до деякого «загального знаменника».

На наш погляд, існування відкритого інформаційного простору на базі глобальних комп'ютерних мереж надає принципової можливості відстеження динаміки розвитку національних систем освіти, особливостей множини педагогічних дій, спрямованих на національно орієнтовану систему цілей навчання й виховання, аналізу змістовного наповнення програм навчання, методів і систем оцінювання результатів навчальної діяльності. При цьому результативність методів і систем оцінювання, які мають позитивні ознаки у певних освітніх системах, у випадку їх впровадження в інших освітніх системах, повинні ретельно відстежуватися з урахуванням особливостей цих систем. Накопичення результатів такого відстеження у відкритих інформаційних системах надасть можливості з'ясувати доцільність їх подальшого впровадження, що може бути оцінене не тільки педагогами-фахівцями, але й громадськістю.

Жук Ю.О. Відкриті системи оцінювання рівня навчальних досягнень учнів / Ановані результати науково-дослідної роботи Інститут педагогіки за 2007 рік. - К.: Пед. думка, 2008. – С.81-82.